

Identificació de l'expedient

Resolució del procediment de tutela de drets núm. PT 43/2022, instat contra l'Institut Joan Segura i Valls, depenent del Departament d'Educació.

Antecedents

1. En data 13/05/2022 va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, per remissió d'una reclamació presentada davant l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, un escrit del Sr. (...) (en endavant, la persona reclamant), pel qual formulava una reclamació per la presumpta desatenció del dret d'accés a les dades personals del seu fill menor d'edat, concretament al seu expedient acadèmic, que havia exercit prèviament davant l'Institut Joan Segura i Valls de Santa Coloma de Queralt (en endavant, l'Institut) en data 03/02/2022. La disconformitat amb la resposta facilitada pel Departament d'Educació a la persona reclamant constitueix l'objecte de la reclamació.

La persona reclamant aportava còpia del correu electrònic pel qual l'Institut li adjuntava els informes acadèmics del seu fill (notes finals de 1r i 2n d'ESO i notes parcials de la 1a avaluació de 3r d'ESO); i còpia del correu electrònic de resposta, en què la persona reclamant posava de manifest la seva disconformitat amb la informació rebuda i indicava el següent:

“Bon dia, em sembla que hi ha hagut un malentès. Jo no he demanat els informes acadèmics. Jo vull tenir accés a l'expedient complet del meu fill (...) del que comparteixo la pàtria potestat amb la seva mare per sentència del 2010.

Aquest expedient ha d'incloure, a més dels informes acadèmics, les valoracions, informes psicopedagògics, etc. (...).”

2. En data 24/05/2022, es va donar trasllat de la reclamació a l'Institut per tal que en el termini de 15 dies formulés les al·legacions que estimés pertinents.

3. En data 29/05/2022, va tenir entrada un escrit de la persona reclamant pel qual aportava documentació diversa per acreditar que era titular de la potestat parental.

4. En data 08/06/2022, el Departament d'Educació va aportar documentació diversa, sense formular cap al·legació.

Entre d'altres, aportava un certificat de la directora de l'Institut, emès el 30/05/2022, on concretament, indicava que en data 03/02/2022 es va enviar a la persona reclamant l'expedient acadèmic del seu fill “que consistia en els informes de final de curs de 1r, 2n d'ESO i l'informe del primer trimestre de 3r d'ESO, sense haver-hi cap més documentació.”

Fonaments de Dret

1. És competent per resoldre aquest procediment la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, d'acord amb els articles 5.b) i 8.2.b) de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

2. L'article 15 del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (en endavant, l'RGPD), referent al dret d'accés de la persona interessada, preveu que:

"1. El interesado tendrá derecho a obtener del responsable del tratamiento confirmación de si se están tratando o no datos personales que le conciernen y, en tal caso, derecho de acceso a los datos personales y a la siguiente información:

a) los fines del tratamiento;

b) las categorías de datos personales de que se trate;

c) los destinatarios o las categorías de destinatarios a los que se comunicaron o serán comunicados los datos personales, en particular destinatarios en terceros u organizaciones internacionales;

d) de ser posible, el plazo previsto de conservación de los datos personales o, de no ser posible, los criterios utilizados para determinar este plazo;

e) la existencia del derecho a solicitar del responsable la rectificación o supresión de datos personales o la limitación del tratamiento de datos personales relativos al interesado, o a oponerse a dicho tratamiento;

f) el derecho a presentar una reclamación ante una autoridad de control;

g) cuando los datos personales no se hayan obtenido del interesado, cualquier información disponible sobre su origen;

h) la existencia de decisiones automatizadas, incluida la elaboración de perfiles, a que se refiere el artículo 22, apartados 1 y 4, y, al menos en tales casos, información significativa sobre la lógica aplicada, así como la importancia y las consecuencias previstas de dicho tratamiento para el interesado.

2. Cuando se transfieran datos personales a un tercer país o a una organización internacional, el interesado tendrá derecho a ser informado de las garantías adecuadas en virtud del artículo 46 relativas a la transferencia.

3. El responsable del tratamiento facilitará una copia de los datos personales objeto de tratamiento. El responsable podrá percibir por cualquier otra copia solicitada por el interesado un canon razonable basado en los costes administrativos. Cuando el interesado presente la solicitud por medios electrónicos, y a menos que este solicite que se facilite de otro modo, la información se facilitará en un formato electrónico de uso común.

4. El derecho a obtener copia mencionado en el apartado 3 no afectará negativamente a los derechos y libertades de otros."

En relació als drets contemplats als articles 15 a 22 de l'RGPD, els apartats 3 a 5 de l'article 12 de l'RGPD, estableix el següent:

"3. El responsable del tratamiento facilitará al interesado información relativa a sus actuaciones sobre la base de una solicitud con arreglo a los artículos 15 a 22, y, en cualquier caso, en el plazo de un mes a partir de la recepción de la

solicitud. Dicho plazo podrá prorrogarse otros dos meses en caso necesario, teniendo en cuenta la complejidad y el número de solicitudes. El responsable informará al interesado de cualquiera de dichas prórrogas en el plazo de un mes a partir de la recepción de la solicitud, indicando los motivos de la dilación. Cuando el interesado presente la solicitud por medios electrónicos, la información se facilitará por medios electrónicos cuando sea posible, a menos que el interesado solicite que se facilite de otro modo.

4. Si el responsable del tratamiento no da curso a la solicitud del interesado, le informará sin dilación, y a más tardar transcurrido un mes de la recepción de la solicitud, de las razones de su no actuación y de la posibilidad de presentar una reclamación ante una autoridad de control y ejercitar acciones judiciales.

5. La información facilitada en virtud de los artículos 13 y 14 así como toda comunicación y cualquier actuación realizada en virtud de los artículos 15 a 22 y 34 serán a título gratuito. Cuando las solicitudes sean manifiestamente infundadas o excesivas, especialmente debido a su carácter repetitivo, el responsable podrá:

a) cobrar un canon razonable en función de los costes administrativos afrontados para facilitar la información o la comunicación o realizar la actuación solicitada, o

b) negarse a actuar respecto de la solicitud.

El responsable del tratamiento soportará la carga de demostrar el carácter manifiestamente infundado o excesivo de la solicitud.

(...)”.

Per la seva banda, l'article 12.1 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (en endavant, LOPDGDD), disposa que “els drets que reconeixen els articles 15 a 22 del Reglament (UE) 2016/679 es poden exercir directament o per mitjà d'un representant legal o un voluntari.”

Pel que fa al dret d'accés, l'article 13 de l'LOPDGDD determina el següent, també en relació amb el dret d'accés:

“1. El dret d'accés de l'afectat s'ha d'exercir d'acord amb el que estableix l'article 15 del Reglament (UE) 2016/679.

Quan el responsable tracti una gran quantitat de dades relatives a l'afectat i aquest exerceixi el seu dret d'accés sense especificar si es refereix a totes o a una part de les dades, el responsable li pot sol·licitar, abans de facilitar la informació, que l'afectat especifiqui les dades o les activitats de tractament a què es refereix la sol·licitud.

2. El dret d'accés s'entén atorgat si el responsable del tractament facilita a l'afectat un sistema d'accés remot, directe i segur a les dades personals que garanteixi, de manera permanent, l'accés a la seva totalitat. A aquest efecte, la comunicació del responsable a l'afectat de la manera com aquest pot accedir al sistema esmentat és suficient per tenir per atesa la sol·licitud d'exercici del dret.

No obstant això, l'interessat pot sol·licitar del responsable la informació referida als extrems previstos a l'article 15.1 del Reglament (UE) 2016/679 que no s'inclogui en el sistema d'accés remot.

3. Als efectes establerts a l'article 12.5 del Reglament (UE) 2016/679 es pot considerar repetitiu l'exercici del dret d'accés més d'una vegada durant el termini de sis mesos, tret que hi hagi una causa legítima per fer-ho.

4. Quan l'afectat triï un mitjà diferent al que se li ofereix que suposi un cost desproporcionat, la sol·licitud s'ha de considerar excessiva, per la qual cosa l'afectat esmentat ha d'assumir l'excés de costos que la seva tria comporti. En aquest cas, només és exigible al responsable del tractament la satisfacció del dret d'accés sense dilacions indegudes.”

En relació amb l'anterior, l'article 16.1 de la Llei 32/2010, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, referent a la tutela dels drets previstos per la normativa sobre protecció de dades personals, disposa el següent:

“1. Les persones interessades a les quals es denegui, en part o totalment, l'exercici dels drets d'accés, de rectificació, de cancel·lació o d'oposició, o que puguin entendre desestimada llur sol·licitud pel fet de no haver estat resolta dins el termini establert, poden presentar una reclamació davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.”

3. Exposat el marc normatiu aplicable, a continuació escau analitzar si l'Institut va resoldre i notificar en termini el dret d'accés exercit per la persona reclamant, en data 03/02/2022, a les dades personals del seu fill menor d'edat.

Al respecte, consta acreditat que l'Institut va donar resposta a la sol·licitud d'exercici del dret d'accés el mateix dia 03/02/2022, mitjançant un correu electrònic. Per tant, l'Institut va respondre formalment a la persona sol·licitant de l'accés, dins del termini d'un mes previst a la normativa (article 12.3 de l'RGPD) i article 21 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (en endavant, LPAC).

4. Respecte al fons de la present reclamació, cal analitzar si l'Institut va fer efectiu el dret d'accés exercit per la persona aquí reclamant.

Amb caràcter previ, cal tenir present que els menors majors de 14 anys (com succeeix en el present cas), poden exercir els drets d'accés, rectificació, supressió, limitació de tractament, portabilitat de les dades i oposició o el dret a no ser objecte de decisions individuals automatitzades sense l'autorització dels seus pares o tutors, llevat que la normativa específica aplicable ho exigeixi. Tot i això, tal com preveu l'article 12.1 de l'LOPDGDD, els drets que reconeixen els articles 15 a 22 de l'RGPD es poden exercir per mitjà d'un representant legal. Precisament, en el cas present, el dret el va exercir el pare del menor, que tenia la potestat parental.

En relació amb la informació relativa als fills menors d'edat no emancipats, aquesta Autoritat ha analitzat en ocasions anteriors el dret dels progenitors titulars de la potestat parental a accedir a la seva informació (entre d'altres, els dictàmens CNS 58/2017, CNS 10/2018 o CNS 9/2019, que es poden consultar al web de l'Autoritat).

En el present supòsit, val a dir que l'entitat reclamada no ha qüestionat la potestat parental de la persona reclamant.

Dit això, cal tenir en compte que l'article 15 de l'RGPD configura el dret d'accés com el dret de l'afectat a obtenir informació sobre les seves pròpies dades personals (o de qui n'exerceix la representació) que són objecte de tractament i, en tal cas, accedir a les dites dades i a la informació sobre les finalitats del tractament, les categories de dades personals, els destinataris als quals s'han comunicat o es comunicaran les dades personals, així com a la resta d'informació detallada a l'article 15.1 de l'RGPD. A més, l'article 15.3 de l'RGPD reconeix expressament el dret de tota persona a obtenir del responsable del tractament una còpia del document on constin les dades personals respecte les quals s'ha sol·licitat l'accés.

El dret d'accés és un dret personalíssim, i constitueix una de les facultats essencials que integren el dret fonamental a la protecció de dades personals. Tal com ja s'ha avançat, mitjançant el dret d'accés el titular de les dades pot conèixer quines dades sobre la seva persona, o qui representa, són objecte de tractament. A més, aquest dret podria ser la base de l'exercici d'altres drets, com ara els de rectificació, supressió, limitació, portabilitat o oposició.

És per això que les limitacions a aquest dret d'accés han de ser les mínimes atès que mitjançant el seu exercici es garanteix l'efectivitat del dret fonamental a la protecció de dades personals. Les causes de denegació del dret d'accés les trobem a l'article 23 de l'RGPD, les quals han d'estar previstes a "*través de medidas legislativas*" (art. 23.1 de l'RGPD).

Assentat l'anterior, consta que en data 03/02/2022 l'Institut va respondre a la petició d'accés a les dades acadèmiques del fill menor d'edat de la persona reclamant. No obstant això, la persona aquí reclamant considera que aquell accés era incomplet, ja que no se li havia proporcionat tot l'expedient acadèmic del seu fill. En concret, segons la persona reclamant, aquest expedient hauria d'incloure també "*les valoracions, informes psicopedagògics, etc*".

D'altra banda, la direcció de l'Institut ha certificat en data 30/05/2022, que no es disposa de "*cap més documentació*" diferent a la que ja es va facilitar a la persona reclamant en data 03/02/2022 (informes acadèmics del seu fill consistents en les notes finals de 1r i 2n d'ESO i notes parcials de la 1a avaluació de 3r d'ESO).

Així doncs, l'Institut ha negat que l'expedient acadèmic del fill de la persona reclamant incorpori cap més documentació, com la que indicava la persona reclamant (valoracions o informes psicopedagògics).

Per tant, atès que el dret d'accés es satisfà facilitant al sol·licitant tota la informació de què disposa el responsable del tractament, i no comprèn, per tant, l'accés a informació o documentació inexistent en el moment en què es formalitza l'exercici del dret, correspon desestimar la present reclamació.

Per tot això, resolc:

1. Desestimar la reclamació de tutela per desatenció del dret d'accés formulada pel Sr. (...) contra l'Institut Joan Segura i Valls de Santa Coloma de Queralt, depenent del Departament d'Educació, d'acord amb l'exposat al fonament de dret 4t.

2. Notificar aquesta resolució a l'Institut Joan Segura i Valls de Santa Coloma de Queralt, i a la persona reclamant.

3. Ordenar la publicació de la resolució al web de l'Autoritat (<https://apdcat.gencat.cat/ca/inici>) , de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, les parts interessades poden interposar, amb caràcter potestatiu, recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 123 i següents de l'LPAC o bé interposar directament recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, les parts interessades poden interposar qualsevol altre recurs que considerin convenient per a la defensa dels seus interessos.

La directora,